PRAWA DZIECKA · GRA

Plansza „Znam swoje prawa”

klasy 1–6

1 START 	2	3	4 ? Weź kartę pytań	5	6 ? Weź kartę pytań
12 ? Weź kartę pytań	11	10	9 ? Weź kartę pytań	8  Pomogłeś koledze – idź 2 pola do przodu.	7
13	14  Powiedz, do kogo zwrócisz się o pomoc – rzucasz jeszcze raz.	15 ? Weź kartę pytań	16	17 ? Weź kartę pytań	18
24  Czas na odpoczynek – tracisz kolejkę.	23 ? Weź kartę pytań	22	21	20 ? Weź kartę pytań	19  Wymień 3 swoje prawa – jeśli się uda, idź na pole 21.
25	26 ? Weź kartę pytań	27	28 ? Weź kartę pytań	29	30 META  **Znam swoje prawa!**

Pola idą wężykiem: rząd 1 od lewej, rząd 2 od prawej itd. Kostka do gry i pionki (np. guziki) – we własnym zakresie lub ze strony 4.

Karty pytań 1–12

klasy 1–6

KARTA 1 · które to prawo?

Ola ma wysoką gorączkę. Mama zabiera ją do lekarza.

A. prawo do ochrony zdrowia
B. prawo do ochrony przed przemocą
C. prawo do prywatności

KARTA 2 · które to prawo?

Kuba codziennie chodzi do szkoły i uczy się czytać.

A. prawo do myśli, sumienia i wyznania
B. prawo do ochrony przed przemocą
C. prawo do nauki

KARTA 3 · które to prawo?

Po lekcjach Zosia gra w piłkę z kolegami.

A. prawo do prywatności
B. prawo do zabawy i odpoczynku
C. prawo do wychowania w rodzinie

KARTA 4 · które to prawo?

Babcia i dziadek opiekują się Tomkiem, gdy rodzice pracują.

A. prawo do wychowania w rodzinie
B. prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa
C. prawo do wyrażania własnego zdania

KARTA 5 · które to prawo?

Na zebraniu klasowym pani pyta uczniów, dokąd chcą pojechać na wycieczkę.

A. prawo do wyrażania własnego zdania
B. prawo do informacji
C. prawo do ochrony przed przemocą

KARTA 6 · które to prawo?

Brat nie czyta pamiętnika Ani bez jej zgody.

A. prawo do zabawy i odpoczynku
B. prawo do prywatności
C. prawo do życia i bezpieczeństwa

KARTA 7 · które to prawo?

Starszy uczeń popycha młodszych. Nauczyciel od razu reaguje.

A. prawo do ochrony przed przemocą
B. prawo do wyrażania własnego zdania
C. prawo do nauki

KARTA 8 · które to prawo?

Po urodzeniu rodzice nadali dziecku imię i zapisali je w urzędzie.

A. prawo do wyrażania własnego zdania
B. prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa
C. prawo do prywatności

KARTA 9 · które to prawo?

Klasa ogląda program o przyrodzie i szuka informacji w bibliotece.

A. prawo do informacji
B. prawo do wyrażania własnego zdania
C. prawo do prywatności

KARTA 10 · które to prawo?

Nowy kolega mówi innym językiem. Wszyscy zapraszają go do zabawy.

A. prawo do zabawy i odpoczynku
B. prawo do równego traktowania
C. prawo do wychowania w rodzinie

KARTA 11 · które to prawo?

Dzieci przechodzą przez ulicę na pasach, a przy przejściu stoi pan z lizakiem.

A. prawo do życia i bezpieczeństwa
B. prawo do myśli, sumienia i wyznania
C. prawo do wychowania w rodzinie

KARTA 12 · które to prawo?

Hania chodzi na lekcje religii, a Bartek na etykę.

A. prawo do nauki
B. prawo do myśli, sumienia i wyznania
C. prawo do ochrony przed przemocą

Karty pytań 13–24

klasy 1–6

KARTA 13 · które to prawo?

Szczepienie chroni Jasia przed chorobą.

A. prawo do wyrażania własnego zdania
B. prawo do ochrony zdrowia
C. prawo do myśli, sumienia i wyznania

KARTA 14 · które to prawo?

Szkoła kupiła książki z dużym drukiem dla ucznia, który słabo widzi.

A. prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa
B. prawo do prywatności
C. prawo do równego traktowania

KARTA 15 · które to prawo?

W wakacje Maja odpoczywa nad jeziorem.

A. prawo do zabawy i odpoczynku
B. prawo do myśli, sumienia i wyznania
C. prawo do życia i bezpieczeństwa

KARTA 16 · które to prawo?

Pedagog szkolny pomaga dziecku, które ktoś krzywdzi.

A. prawo do myśli, sumienia i wyznania
B. prawo do wyrażania własnego zdania
C. prawo do ochrony przed przemocą

KARTA 17 · które to prawo?

Wojtek może powiedzieć, że nie chce występować w przedstawieniu, i dorośli go słuchają.

A. prawo do prywatności
B. prawo do ochrony przed przemocą
C. prawo do wyrażania własnego zdania

KARTA 18 · które to prawo?

Nauczyciel nie czyta na głos prywatnej wiadomości ucznia.

A. prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa
B. prawo do prywatności
C. prawo do myśli, sumienia i wyznania

KARTA 19 · które to prawo?

Dziecko z innego kraju dostaje paszport i może podróżować z rodzicami.

A. prawo do prywatności
B. prawo do zabawy i odpoczynku
C. prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa

KARTA 20 · które to prawo?

Lena uczy się w domu pod opieką rodziców, bo jest długo chora, a nauczyciel przychodzi do niej.

A. prawo do ochrony przed przemocą
B. prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa
C. prawo do nauki

KARTA 21 · które to prawo?

Rodzina mieszka razem, choć tata pracuje daleko i wraca w weekendy.

A. prawo do wychowania w rodzinie
B. prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa
C. prawo do równego traktowania

KARTA 22 · które to prawo?

Dzieci w szkole dowiadują się, pod jakim numerem szukać pomocy: 116 111.

A. prawo do zabawy i odpoczynku
B. prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa
C. prawo do informacji

KARTA 23 · które to prawo?

W szkole jest ćwiczenie ewakuacji na wypadek pożaru.

A. prawo do wychowania w rodzinie
B. prawo do zabawy i odpoczynku
C. prawo do życia i bezpieczeństwa

KARTA 24 · które to prawo?

Na WF-ie dziewczynki i chłopcy tak samo mogą grać w piłkę i w siatkówkę.

A. prawo do życia i bezpieczeństwa
B. prawo do równego traktowania
C. prawo do ochrony zdrowia

Zasady gry i pionki

klasy 1–6

Zasady gry (2–4 graczy lub drużyny, od 7 lat)

1. Potasujcie 24 karty pytań i połóżcie je rewersem do góry. Prowadzący (dorosły lub uczeń) trzyma klucz ze strony 5.
2. Gracze po kolei rzucają kostką i przesuwają pionek.
3. Na polu **?** gracz losuje kartę, czyta sytuację na głos i wybiera A, B albo C. Dobra odpowiedź – idzie 1 pole do przodu. Zła – zostaje na miejscu, a prowadzący czyta poprawną odpowiedź.
4. Na niebieskich polach wykonuje się polecenie.
5. Wygrywa osoba, która pierwsza dotrze do pola 30 (nie trzeba trafić dokładnie).

Wariant klasowy

Podzielcie klasę na 4 drużyny. Zamiast planszy losujcie karty po kolei – każda drużyna ma 30 sekund na naradę. Punkt za dobrą odpowiedź, dodatkowy punkt za własny przykład tego samego prawa.

Po grze – porozmawiajcie

- Które prawo było najtrudniej rozpoznać? Dlaczego?
- Czy prawa dziecka mają też dorośli? (Tak – prawa człowieka. Dzieci mają dodatkowo prawo do szczególnej opieki.)
- Gdzie szukać pomocy, gdy czyjeś prawa są łamane? Rodzic, nauczyciel, pedagog, telefon 116 111.

Pionki do wycięcia:

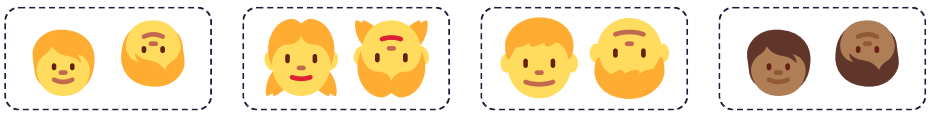

Odpowiedzi do kart

klasy 1–6

Klucz do kart

1 – **A** (prawo do ochrony zdrowia)

2 – **C** (prawo do nauki)

3 – **B** (prawo do zabawy i odpoczynku)

4 – **A** (prawo do wychowania w rodzinie)

5 – **A** (prawo do wyrażania własnego zdania)

6 – **B** (prawo do prywatności)

7 – **A** (prawo do ochrony przed przemocą)

8 – **B** (prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa)

9 – **A** (prawo do informacji)

10 – **B** (prawo do równego traktowania)

11 – **A** (prawo do życia i bezpieczeństwa)

12 – **B** (prawo do myśli, sumienia i wyznania)

13 – **B** (prawo do ochrony zdrowia)

14 – **C** (prawo do równego traktowania)

15 – **A** (prawo do zabawy i odpoczynku)

16 – **C** (prawo do ochrony przed przemocą)

17 – **C** (prawo do wyrażania własnego zdania)

18 – **B** (prawo do prywatności)

19 – **C** (prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa)

20 – **C** (prawo do nauki)

21 – **A** (prawo do wychowania w rodzinie)

22 – **C** (prawo do informacji)

23 – **C** (prawo do życia i bezpieczeństwa)

24 – **B** (prawo do równego traktowania)

Wiele sytuacji dotyczy kilku praw naraz – jeśli dziecko dobrze uzasadni inną odpowiedź, warto ją docenić.

Obrazki: Twemoji © Twitter, Inc. i współtwórcy, licencja CC BY 4.0. Materiał: glowkowniadruk.pl – do użytku domowego i szkolnego.